

Číslo: 4903-5000/2019
Bratislava: 22.2.2019

Elektronickou poštou zo dňa 14. 2. 2019 ste sa obrátili na Úrad pre verejné obstarávanie (ďalej len „úrad“) so žiadosťou o usmernenie k aplikácii zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“).

Pýtate sa ako máte postupovať, keď obec zverejnila mandátnu zmluvu, pričom hodnota bez DPH je viac ako 5 000,- € a v danej veci nebolo vykonané verejné obstarávanie. Domnievate sa, že došlo k porušeniu zákona o verejnom obstarávaní.

V predmetnej veci Vám poskytujeme nasledovné metodické usmernenie.

Verejný obstarávateľ je podľa zákona o verejnom obstarávaní povinný pri zadávaní zákaziek na dodanie tovaru, zákaziek na uskutočnenie stavebných prác a zákaziek na poskytovanie služieb (definícia jednotlivých druhov zákaziek je v § 3 zákona) postupovať podľa zákona o verejnom obstarávaní, pričom pri zadávaní zákazky musí uplatňovať princíp rovnakého zaobchádzania, princíp nediskriminácie uchádzačov alebo záujemcov, princíp transparentnosti a princíp hospodárnosti a efektívnosti.

Z aplikácie zákona o verejnom obstarávaní sú vyňaté zákazky, zmluvy a činnosti, pri ktorých nie je možné z rôznych dôvodov (v zákone jednoznačne špecifikovaných v § 1 ods. 2 až 12 zákona o verejnom obstarávaní) uplatniť pravidlá a postupy ustanovené týmto zákonom.

Výnimky z aplikácie pravidiel a postupov vo verejnom obstarávaní predstavujú objektívny dôvod uzavrieť určité a presne vymedzené zmluvy bez použitia týchto pravidiel a postupov. Je však zakázané použitie týchto výnimiek s cieľom vyhnúť sa použitiu postupov a pravidiel zadávania zákazky podľa zákona bez existencie objektívnych dôvodov (§ 1 ods. 15 zákona o verejnom obstarávaní).

Podľa ustanovenia § 1 ods. 2 písm. n) zákona o verejnom obstarávaní sa tento zákon nevzťahuje na civilnú zákazku alebo koncesiu, ktorej predmetom je

1. právne zastupovanie klienta advokátom v rozhodcovskom konaní, zmierovacom konaní, súdnom konaní, správnom konaní alebo v inom obdobnom konaní,
2. právne poradenstvo poskytované advokátom pri príprave konania podľa prvého bodu, alebo ak existuje zjavný náznak a vysoká pravdepodobnosť, že vec, ktorej sa právne poradenstvo týka, sa stane predmetom konania podľa prvého bodu,
3. osvedčovanie listín notárom alebo oprávnenou osobou,
4. poskytovanie právnych služieb osobou ustanovenou súdom,
5. poskytovanie iných právnych služieb spojených s výkonom úradnej moci

Predmetná výnimka, t. j. ustanovenie § 1 ods. 2 písm. n) zákona o verejnom obstarávaní sa uplatňuje na zadávanie civilnej zákazky alebo koncesie bez ohľadu na jej predpokladanú hodnotu (resp. bez ohľadu na sumu určenú percentuálne z vymoženej sumy alebo percento určené vopred na základe uzatvorenej všeobecnej zmluvy o poskytovaní právnych služieb).

Predmetom takejto zákazky alebo koncesie musia byť len v ustanovení § 1 ods. 2 písm. n) zákona o verejnom obstarávaní výslovne uvádzané prípady, a teda nie akékoľvek právne služby obstarávané orgánmi verejnej moci. V týchto prípadoch teda obec ako verejný obstarávateľ podľa § 7 ods. 1 písm. b) zákona o verejnom obstarávaní nie je povinná postupovať podľa zákona o verejnom obstarávaní, resp. neuskutočňuje postup v zmysle zákona o verejnom obstarávaní.

Úrad dáva do pozornosti, že právne služby podľa prílohy č. 1 zákona o verejnom obstarávaní, pokiaľ nie sú vylúčené podľa ust. § 1 ods. 2 písm. n) zákona o verejnom obstarávaní sa obstarávajú ako zákazka s nízkou hodnotou podľa § 117, ak predpokladaná hodnota zákazky je nižšia ako 260 000,- €.

Úrad uvádza, že k samotnému záveru, či určitý postup zadávania zákazky korešponduje s povinnosťami zakotvenými v zákone o verejnom obstarávaní, je možné dospieť **len po dôslednom preskúmaní a zhodnotení skutkového stavu a konkrétnych okolností predmetného prípadu, vychádzajúc z kompletného spisového materiálu** týkajúceho sa postupu zadávania posudzovanej zákazky.

Posúdiť relevantnosť krokov verejného obstarávateľa v zákonom ohraničenom rámci, v predmetnom prípade, možno teda **až na základe vykonanej kontroly**, spočívajúcej v úplnom zistení skutkového stavu a následného porovnania súladu konania kontrolovaného s ustanoveniami zákona.

V prípade, ak máte podozrenie, že konaním verejného obstarávateľa došlo k porušeniu zákona o verejnom obstarávaní upriamujeme Vašu pozornosť na ustanovenie § 169 ods. 3 zákona o verejnom obstarávaní, ktorý upravuje možnosť podania podnetu osobou, ktorá nebola oprávnená podať námietky, na začatie konania o preskúmanie úkonov kontrolovaného po uzavretí zmluvy.